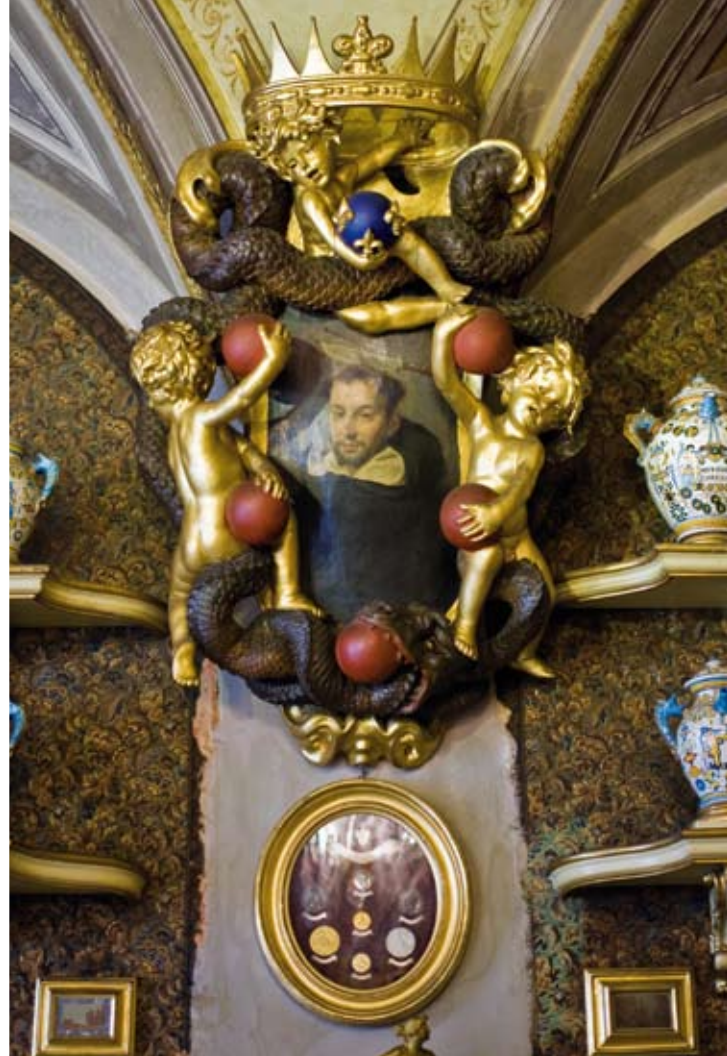

HISTORISKT PARFYMERI

I hyllorna samsas vackra burkar med talkpuder och badsalt.

Porträttet av skyddshelgonet Sankt Kosmas omges av Medicisymboler.

DOFTERNAS RIKE

Ljuvliga aromer och en interiör som trollbinder. Att stiga in i världens äldsta parfymeri och naturapotek är en upplevelse för alla sinnen. Nästa år fyller Officina Profumo-Farmaceutica i Florens 400 år – men vi passar på att gratulera redan nu.

TEXT OCH FOTO JOHN WERICH

Rumsspray för alla årstider.

Noggrann kontroll i produktionen.

MITT I FLORENS historiska centrum, på den livliga gatan Via della Scala, bara ett stenkast från det världskända konstmuseet Uffizierna och katedralens väldiga dom ligger Officina Profumo-Farmaceutica di Santa Maria Novella. Det var de dominikanska munkarna som grundade herbal apoteket för exakt 399 år sedan och på den här adressen har det legat sedan dess.

När man går in genom den stora dörren möts man direkt av en blandning av alla underbara dofter som saluförs. Den vackra vestibulen med sitt mönstrade marmorgolv och sina statyfyllda nischer leder vidare in till flera olika rum, alla rikt utsmyckade. Här är stämningen nästan sakral, men så har också det stora försäljningsrummet en gång varit klosterkapell.

Rummet byggdes redan på 1300-talet men har fått sin nuvarande utformning och dekoration på 1800-talet. Väggarna är fyllda av fint arbetade skåp och på hyllorna står de finaste av produkter – tvålar, parfym, >

Den imponerande försäljningssalen var från början ett kapell, men renoverades på 1800-talet, då de vackra freskerna och möblerna tillfördes.

HISTORISKT PARFYMERI

I stora skåp presenteras alla de vackra produkterna.

PARFYM FÖR EN DROTTNING

ACQUA DELLA REGINA (drottningens vatten) skapades för Katarina av Medici i början av 1500-talet. Det innehåller till stor del citrusessenser, mestadels kalabrisk bergamott. När hon 1533 gifte sig med Frankrikes kung Henrik II och blev drottning

introducerade hon den fräscha parfymen vid hovet, som genast tog den till sig. Hon tog även med sig sin parfymör från Santa Maria Novella, Renato Bianco, som sedermera öppnade en butik på Pont Neuf och på så sätt introducerade parfymen i Frankrike.

> välgörande krämer, badsalt och likörer. Allt vackert inslaget.

– Redan på 1800-talet var Santa Maria Novella känt för sina vackra förpackningar, berättar Eugenio Alphantery, ägare och förvaltare. Något som är intressant är att vi faktiskt aldrig har gjort någon marknadsföring, inte nu heller, utan våra produkter talar för sig själva.

Men låt oss för en liten stund gå tillbaka i historien. För det har nämligen producerats parfyer och farmaceutiska produkter här långt tidigare än 1612. Redan 1212 slog sig dominikanerna ner vid kyrkan Santa Maria tra le vigne (Den heliga Maria bland vinrankorna) i utkanten av Florens som då var en livlig och kulturellt högtstående stad.

– Dominikanermunkarna vid klostret var kända för att ta hand om sjuka och svaga och man vet att det tillverkades och såldes rosenvatten här redan 1381, det finns nedskrivet i det mycket omfattande arkiv vi har, berättar Eugenio.

Florens, likt andra städer, härjades ofta av olika epidemier och rosenvatten ansågs ha antiseptiska egenskaper och därför användes det till att bland annat tvätta husen med under epidemierna. Hur effektivt det var ska vi låta vara osagt!

Med tiden kom fler och fler munkar att intressera sig för produktionen av farmaceutiska produkter och 1612 öppnades dörarna till apoteket i de lokaler där försäljningen fortfarande sker.

Majoriteten av alla de örter, blommor, fröer och andra produkter som behövs kommer från egna odlingar på kullarna norr om Florens. Även förpackningarna tillverkas i staden av italiensk pappersmassa. >

Likörerna är storsäljare, här Mediceo, namngiven efter Florens härskarfamilj under renässansen.

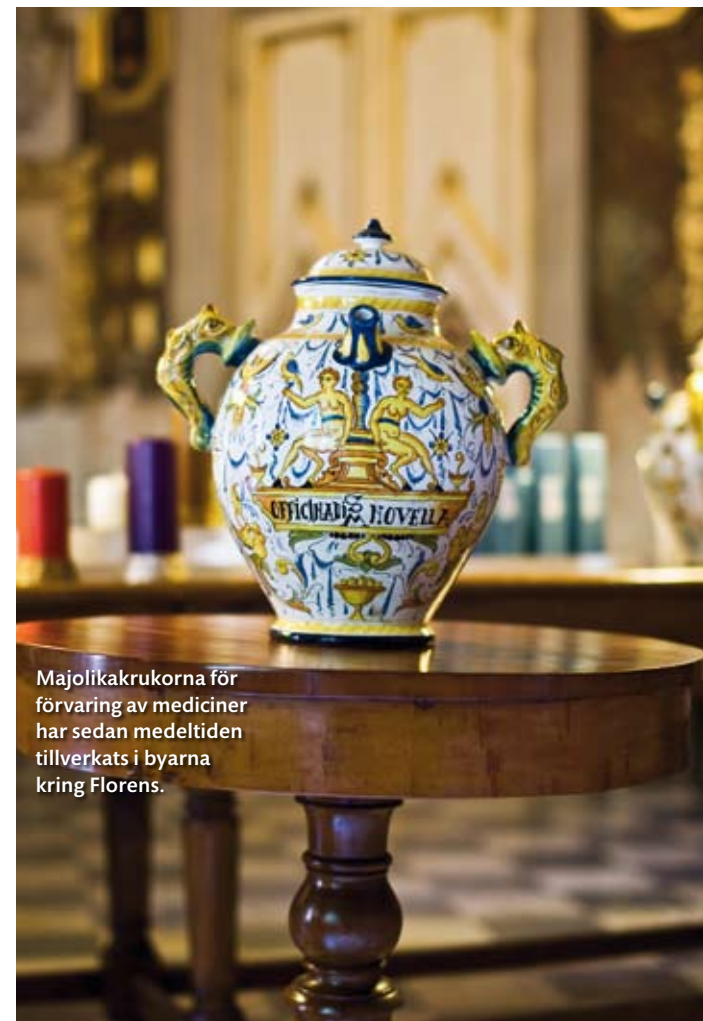

Tvålar i olika dofter och utföranden är en del av parfumeriets attraktiva varor.

En samling porträtt pryder väggarna i gröna rummet. Den förstörda tapeten upp till midjehöjd påminner om den ödestigra översvämningen 1966. På vissa håll i Florens steg vattnet hela sju meter och ovärderliga konstskatter gick förlorade.

»Många av världens förnämsta kungahus är kunder«

Majolikakrukorna för förvaring av mediciner har sedan medeltiden tillverkats i byarna kring Florens.

I gröna rummet saluförs doftljus, potpurri och annat sköndoftande.

HISTORISKT PARFYMERI

Officina Profumo-Farmaceutica di Santa Maria Novella
Via della Scala, 16 - Firenze

LIST
OF ESSENCES, POMADES, SPIRITS, BALMS, WATERS, LIQUEURS AND OTHER PREPARATIONS
MADE IN THE OFFICINA PROFUMO-FARMACEUTICA DI SANTA MARIA NOVELLA

Eugenio Alphandery äger och förvaltar apoteket sedan 1980-talet.

> Så har det varit alltsedan Fran Angiolo Marchissis dagar. Han var munken som fick i uppdrag av klostret att förbättra och vidareutveckla apotekets produkter på 1600-talet.

Det gjorde han med så stor framgång att storhertigen av Toscana, Ferdinand II av huset Medici, utnämnde apoteket till hovleverantör.

Apotekets framgångar växte och på 1700-talet när ryktet om det till all världens hörn, kunder så långt bort som Ryssland och Kina beställer produkter och många av världens förmästa kungahus är också kunder.

–Den tidens största framgång var skapandet av den nu legendariska likören Alkermes, en av våra storsäljare, då som nu, berättar Eugenio.

Alkermes är en likör som består av olika kryddextrakt, rosenvatten, apelsinblomsvatten och koschenill, ett färgämne som utvinns ur en speciell lus, och bland annat används för att ge färg åt Campari, kosmetika och tyger.

I dag drivs Santa Maria Novella som ett privat företag, vilket har att göra med statens konfiskering av kyrkans tillgångar på 1860-talet.

–När jag tog över för 20 år sen var verksamheten liten, produktionen hade undermåliga lokaler och de vackra rummen var smått förfallna, berättar Eugenio.

Nu är namnet åter känt världen över och turister flockas för att köpa de exklusiva och handgjorda produkterna. □

Storsäljarna: 1. Minttabletter, Pasticche di Santa Maria Novella. 2. Alkermeslikör med smak av kryddor och apelsin. 3. Kölnervatten, Aqua di Colonia. 4. Rosenvatten, Aqua di Rose.

5. Herrtvål med doft av toskansk tobak, Sapone Tabacco Toscano. 6. Potpurri, blomblad från de florentinska kullarna. 7. Lavendelfotande vaxkakor, Tavolette di Cera Lavanda.

»Den största framgången är den röda likören Alkermes«

Alla steg i produktionen sker hantverksmässigt, i princip på samma sätt som på 1800-talet.

BESÖK SANTA MARIA NOVELLA
Via della Scala 16, Florens, Italien.
Man kan även handla i deras webbutik:
www.smnovella.it.